

PREDKLADACIA SPRÁVA

Vláda SR sa v programovom vyhlásení zaviazala prijať novú koncepciu vodnej politiky, ktorá dá predpoklad k tomu, *„aby sa zabezpečilo postupné obnovenie poškodených vodných útvarov, zastavilo znečisťovanie vôd, pokles množstva podzemných vôd a zabezpečil sa dostatok pitnej vody v regiónoch. Vláda SR sa zameria na ochranu a obnovu prirodzených záplavových území, mokradí, malých vodných nádrží a rybníkov, ochranu prirodzených, voľne tečúcich úsekov vodných tokov a revitalizáciu regulovaných úsekov tokov všade tam, kde je to možné, najmä v extraviláne“*.

Ministerstvo životného prostredia SR (ďalej len „ministerstvo“) spracovalo návrh koncepcie vodnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 s výhľadom do roku 2050 (ďalej len „konceptia“). Konceptia nadväzuje na dokument Zelenšie Slovensko (Envirostratégia 2030), na Stratégiu adaptačnej politiky SR do roku 2025 s výhľadom do roku 2030 a jej Akčným plánom pre implementáciu stratégie (uznesenie vlády SR č. 476/2021).

Východiskom pre tvorbu koncepcie je súčasný stav ochrany a využívania vodných zdrojov. Predchádzajúcim strategickým dokumentom v oblasti vodného hospodárstva bola konceptia vodohospodárskej politiky SR do roku 2015 a od toho času nebol strategický dokument spracovaný. Politika Slovenska v oblasti vôd je úzko spojená s politikou ochrany vôd EÚ, ktorá sa orientuje na zabezpečenie všestrannej ochrany vôd, zachovanie alebo zlepšenie stavu vôd a udržateľné hospodárenie a využívanie vôd. Vodná politika EÚ vychádza zo smernice Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES, ktorou sa ustanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva (ďalej len „rámcová smernica o vode“, RSV). RSV bola transponovaná do zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch (vodný zákon) v znení neskorších predpisov a príslušných vykonávacích predpisov. Dalším dôležitým rámcom súvisiacim s ochranou a využívaním vôd je zákon č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov, v ktorom je transponovaná smernica Európskeho parlamentu a Rady 2007/60/ES o hodnotení a manažmente povodňových rizík.

Príprava koncepcie sa uskutočnila v r. 2020 – 2021 za účasti viac ako 200 expertov z rôznych sektorov a oblastí života. Rozhodnutím ministra životného prostredia bola zriadená Pracovná skupina pre tvorbu koncepcie vodnej politiky, ako nezávislý poradný orgán ministerstva, v ktorej boli zastúpení odborníci a odborníčky kľúčových rezortov, výskumných pracovísk, akademickej obce, zástupcovia samospráv a mimovládnych organizácií. Pracovná skupina zastrešovala celkom osem expertných skupín, ktoré boli vytvorené za účelom spracovania podkladových materiálov, analýz a riešenie špecifických tematických oblastí v rámci tvorby koncepcie.

Cieľom koncepcie je zabezpečenie postupného obnovenia poškodených vodných útvarov, zastavenie znečisťovania vôd, poklesu množstva podzemných vôd a zabezpečenie dostatku kvalitnej pitnej vody v regiónoch. Konceptia sa zameriava na ochranu a obnovu prirodzených záplavových území, mokradí, ochranu prirodzených, voľne tečúcich úsekov vodných tokov a revitalizáciu regulovaných úsekov tokov všade tam, kde je to možné, najmä v extraviláne. Konceptia zohľadňuje medzinárodné a európske priority a nové výzvy, ktorým Európa a Slovensko čelí; a to hlavne v oblasti zmeny klímy a pripravenosti vodohospodárskeho sektora na negatívne dopady tejto zmeny.

Koncepcia formuluje opatrenia v desiatich oblastiach intervencie a k nim sú priradené ukazovatele a časový rámec plnenia jednotlivých opatrení. Dosiahnutie cieľovej hodnoty je vo všeobecnosti uvažované pre rok 2030, ak nie je uvedený iný časový rámec. V prípade ukazovateľov, kde nie je známa východisková hodnota, je uvedený očakávaný trend vývoja (stúpajúci/klesajúci).

Pri vykonávaní Koncepcie, pri príprave a realizácii opatrení a financovaní konkrétnych investícií, sa bude uplatňovať princíp „*do no significant harm*“ /„výrazne nezhoršovať“ vo vzťahu ku stavu vodných útvarov. Každá investícia, opatrenie, projekt bude musieť situáciu (čo sa týka stavu vôd) buď zlepšovať, alebo aspoň nezhoršiť, pričom preferované budú riešenia, ktoré majú pozitívny vplyv nielen na stav vôd, ale aj na priaznivý stav rastlinných a živočíšnych druhov (kumulácia záujmov ochrany vôd a biotopov), budú zvyšovať odolnosť povodí voči negatívnym dopadom zmeny klímy (kumulácia záujmov s potrebou adaptácie na zmenu klímy) či urbanistický rozvoj vo vhodných lokalitách (kumulácia záujmov rozvoja sídiel so záujmami ochrany pred povodňami). Zároveň sa budú uprednostňovať preventívne opatrenia pred opatreniami na odstraňovanie následkov.

Návrh Koncepcie má pozitívny vplyv na životné prostredie, čo podporuje aj Správa o hodnotení podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Návrh Koncepcie má pozitívny vplyv na informatizáciu a pozitívne sociálne vplyvy. Návrh Koncepcie nemá vplyv na rozpočet verejnej správy, vplyv na služby verejnej správy pre občana a vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu.

Koncepcia má pozitívny a negatívny vplyv na podnikateľské prostredie a bola predmetom predbežného pripomienkového konania. Stála pracovná komisia na posudzovanie vybraných vplyvov vyjadrila nesúhlasné stanovisko s doložkou vybraných vplyvov s odporúčaním na jej dopracovanie. Pripomienky stálej komisie boli zapracované do doložky a analýzy vplyvov.

Návrh Koncepcie bol predmetom medzirezortného pripomienkového konania a na rokovanie vlády SR sa predkladá bez rozporu.

Problematika návrhu Koncepcie nie je upravená v práve Európskej únie, nie je predmetom vnútro komunitárneho pripomienkového konania.

Návrh Koncepcie je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, so zákonmi a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi, medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná, ako aj s právom Európskej únie.